

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1963-1964.

29 SEPTEMBRE 1964.

Proposition de loi augmentant le nombre des magistrats du tribunal de première instance de Tournai.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'arrêté-loi du 17 janvier 1945 a fixé l'effectif du tribunal de première instance de Tournai à 12 magistrats (un président, un vice-président et 10 juges).

La loi du 3 avril 1953 a réduit ce nombre de magistrats à 10.

La loi du 9 août 1963, entrée en vigueur le 1er septembre 1963, a rattaché à l'arrondissement judiciaire de Tournai 12 communes des Flandres, formant le canton de Mouscron et le nouveau canton de Comines ou venant s'ajouter au canton de Celles. Par contre, les communes de Bièvene et Everbeek, ainsi qu'un hameau de Flobecq, ont quitté l'arrondissement.

A la date d'entrée en vigueur de la loi du 9 août 1963, les communes rattachées totalisaient 73.709 habitants; celles qui en sont détachées 3.621 habitants. La population de l'arrondissement augmentait donc de 70.088 habitants et passait de 231.628 à 301.716, au total.

Le tribunal est composé de quatre chambres : la première et la deuxième siègent à trois juges, la troisième et la quatrième à juge unique. Elles totalisent dix audiences par semaine, auxquelles il faut ajouter l'audience du juge des enfants, celle des référés et celles de la chambre du conseil pénale.

L'accroissement de la population de l'arrondissement a provoqué une augmentation considérable des affaires. Les dix audiences ne vont plus suffire. Il faudra en créer de nouvelles.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1963-1964.

29 SEPTEMBER 1964.

Voorstel van wet tot verhoging van het aantal magistraten bij de rechtbank van eerste aanleg te Doornik.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De besluitwet van 17 januari 1945 heeft het aantal magistraten bij de rechtbank van eerste aanleg te Doornik vastgesteld op 12 (een voorzitter, een ondervoorzitter en 10 rechters).

De wet van 3 april 1953 heeft dit aantal verminderd tot 10.

De wet van 9 augustus 1963, in werking getreden op 1 september 1963, heeft aan het gerechtelijk arrondissement Doornik 12 gemeenten van Oost- en West-Vlaanderen toegevoegd, die ten dele het kanton Moeskroen, ten dele het nieuwe kanton Komen vormen en ten dele naar het kanton Celles zijn overgegaan. Daartegenover hebben de gemeenten Bever en Everbeek, alsmede een gehucht van Vloesberg het arrondissement verlaten.

Bij de inwerkingtreding van de wet van 9 augustus 1963 hadden de naar Doornik overgehevelde gemeenten samen 73.709 inwoners. De afgescheiden gemeenten telden 3.621 inwoners. De bevolking van het arrondissement steeg dus, met 70.088 inwoners, van 231.628 tot 301.716 inwoners in totaal.

De rechtbank bestaat uit vier kamers : de eerste en de tweede houden zitting met drie rechters, de derde en de vierde met een enkel rechter. Zij houden in totaal 10 terechtzittingen per week. Hierbij komen dan nog de zitting van de kinderrechter, de zittingen in kort geding en de zittingen van de raadkamer in strafzaken.

De toeneming van de bevolking van het arrondissement heeft het aantal zaken aanzienlijk doen stijgen. Tien terechtzittingen is niet meer voldoende. Het aantal zal vermeerderd moeten worden.

Cette charge se répartira principalement entre six magistrats, étant donné que trois juges sont chargés de l'instruction et que le juge des enfants se consacre presque uniquement à sa tâche.

La création d'une nouvelle chambre à trois juges s'avérera impossible avec un effectif aussi faible.

A la lumière des critères établis par le Département de la Justice pour fixer le nombre des magistrats par tribunal, on peut faire les constatations suivantes :

1° Critère de la population :

La proportion des habitants par magistrat s'établit comme suit dans divers tribunaux :

Bruxelles : 23.500;
Charleroi : 22.400;
Gand : 23.000;
Liège : 21.700;
Anvers : 24.200;
Verviers : 21.300;
Namur : 22.900.

Au tribunal de Tournai, il y a actuellement 1 magistrat pour 30.000 habitants environ. A Mons, ce rapport est de 1 magistrat par 26.000 habitants.

Il importe de noter que l'agglomération de Mouscron ne forme qu'un bloc avec celle de Lille, Roubaix, Tourcoing; qu'il s'agit donc d'une population de grande ville et que le nombre d'étrangers y est important, de même d'ailleurs que dans la région minière de l'arrondissement.

Si le nombre de juges était porté à 13, il y aurait un magistrat par 23.000 habitants environ, ce qui serait à peu près normal.

2° Critère de criminalité :

Selon le bulletin de l'Institut national de statistique, le taux de criminalité dans l'arrondissement de Tournai, par 100.000 habitants, s'élevait en 1960 à 344 et en 1961 à 352.

L'adjonction d'un nouveau canton à population de caractère principalement urbain provoquera une augmentation de ce taux.

Un élément particulier de l'arrondissement judiciaire de Tournai est la longueur de sa région frontalière qui comporte actuellement une étendue de 110 km environ.

Il faut noter que l'application de la nouvelle loi linguistique a entraîné la délégation de deux nouveaux substituts (bilingues) au parquet de Tournai qui compte maintenant 1 procureur du Roi, 1 premier substitut et 7 substituts (dont 3 délégués).

Cet effectif de 9 magistrats au parquet fait apparaître la nécessité d'augmenter le nombre de magistrats du siège.

3° Critère des affaires jugées :

Le nombre de jugements ne fait pas apparaître l'importance de certaines causes et ne donne qu'un élé-

Deze last zal hoofdzakelijk verdeeld worden over 6 magistraten, aangezien 3 rechters belast zijn met het onderzoek en de kinderrechter zich nagenoeg uitsluitend aan zijn eigen taak wijdt.

Met zulk een beperkte bezetting zal het wel onmogelijk zijn om een nieuwe kamer van 3 rechters in te stellen.

Aan de hand van de criteria die het Departement van Justitie heeft vastgelegd ter bepaling van het aantal magistraten per rechtbank, kan het volgende worden opgemerkt :

1° Criterium « bevolking » :

Het aantal inwoners per magistratuur is voor de verschillende rechtbanken als volgt :

Brussel : 23.500;
Charleroi : 22.400;
Gent : 23.000;
Luik : 21.700;
Antwerpen : 24.200;
Verviers : 21.300;
Namen : 22.900.

In de rechtbank te Doornik is er thans 1 magistratuur voor ongeveer 30.000 inwoners. In Bergen is deze verhouding 1 per 26.000.

Er zij op gewezen dat de agglomeratie Moeskroen een aaneensluitend geheel vormt met de agglomeratie Rijsel, Roubaix, Tourcoing; men heeft hier dus te doen met een grootstadsbevolking, waaronder een groot aantal vreemdelingen voorkomt, hetgeen trouwens ook het geval is in de mijnstreek van het arrondissement.

Indien het aantal rechters tot 13 werd verhoogd, zou er één magistratuur voor ongeveer 23.000 inwoners zijn, wat vrijwel normaal zou zijn.

2° Criterium « misdadigheid » :

Volgens het Bulletin van het Nationaal Instituut voor de Statistiek was het cijfer van de misdadigheid in het arrondissement Doornik in 1960 344 en in 1961 352 per 100.000 inwoners.

De toevoeging van een nieuw kanton met een hoofdzakelijk stedelijke bevolking zal dit cijfer nog doen stijgen.

Een bijzonder kenmerk van het gerechtelijk arrondissement Doornik is dat het zich thans over een lengte van circa 110 km langs de landsgrens uitstrekt.

Op te merken valt dat de toepassing van de nieuwe taalwet tot gevolg heeft gehad, dat 2 nieuwe (tweetaalige) substituten werden gedelegeerd bij het parket van Doornik, dat nu 1 procureur des Konings, 1 eerste-substituut en 7 substituten (waaronder 3 gedelegeerden) telt.

Deze bezetting van het parket, dus 9 magistraten, voert tot het besluit dat het aantal magistraten van de zetel dient te worden verhoogd.

3° Criterium « behandelde zaken » :

Het aantal vonnissen geeft geen juist beeld van de omvang van bepaalde zaken en is slechts van betrek-

ment relatif d'appréciation. Une particularité du tribunal de Tournai, créée par sa proximité avec ceux de Gand, Audenarde, Bruges et Furnes, est de recevoir et de juger de nombreuses affaires pénales qui lui sont renvoyées par ces tribunaux flamands pour raison linguistique en vertu des dispositions de la loi du 15 juin 1935.

La comparaison du nombre de jugements, prononcés pendant la dernière année judiciaire et la précédente, fait apparaître une nette augmentation.

Elle n'est jamais inférieure à 24 % et atteint 41 % chez le juge des enfants. Pendant l'année judiciaire 1962-1963, le total des jugements correctionnels, civils et du juge des enfants s'élevait à 2.721. Il est passé à 3.686 en 1963-1964. Si ce chiffre est divisé par celui de l'effectif du tribunal, cela représente 368 jugements par magistrat. Si le chiffre est divisé par les sept magistrats qui, en dehors des juges d'instruction, rendent effectivement les décisions, cela fait environ 526 jugements par juge.

En conclusion, il apparaît nécessaire d'augmenter le nombre de juges du tribunal de Tournai.

Si le nombre des magistrats du parquet est maintenu au chiffre actuel de 9 — ce qui est souhaitable — il conviendrait d'équilibrer les deux cadres en portant le nombre de juges à 13.

Ces modifications doivent raisonnablement entraîner la création d'une deuxième place de vice-président et la désignation d'un second premier substitut.

Ces mesures ont un caractère urgent si l'on veut éviter la constitution d'un arriéré judiciaire, principalement sur le plan pénal.

G. WIBAUT.

✱

Proposition de loi augmentant le nombre des magistrats du tribunal de première instance de Tournai.

ARTICLE UNIQUE.

Le tableau III — Tribunaux de première instance — annexé à la loi du 3 avril 1953 sur l'organisation judiciaire est, en ce qui concerne le tribunal de Tournai, modifié comme suit :

Président : 1;
Vice-Présidents : 2;
Juges : 10;
Juges suppléants : 4;
Procureur du Roi : 1;
Premiers Substituts du Procureur du Roi : 2;
Substituts du Procureur du Roi : 6.

G. WIBAUT.

kelijke waarde voor de beoordeling van de toestand. Voor de rechtbank te Doornik is er ook deze bijzonderheid te vermelden dat zij wegens de nabijheid van de rechtbanken te Gent, Oudenaarde, Brugge en Veurne veel strafzaken te behandelen heeft, die om redenen van taalgebruik door die Vlaamse rechtbanken naar haar worden verwezen ingevolge de wet van 15 juni 1935.

Een vergelijking van het aantal vonnissen van het laatste gerechtelijk jaar met dat van het jaar voordien geeft een sterke toeneming te zien.

Deze toeneming bedraagt nooit minder dan 24 % en bereikt 41 % bij de kinderrechter. Gedurende het gerechtelijk jaar 1962-1963 beliep het totaal aantal vonnissen in correctionele en burgerlijke zaken samen met die van de kinderrechter 2.721. In 1963-1964 steeg dit totaal tot 3.686. Als wij dit getal delen door dat van de magistraten, dan komen wij tot 368 vonnissen per rechter. Delen wij het door 7, d. i. het aantal magistraten, buiten de onderzoeksrechters, die werkelijk vonnis wijzen, dan maakt dit ongeveer 526 vonnissen per rechter.

Het besluit ligt dus voor de hand dat het aantal rechters in de rechtbank te Doornik dient te worden verhoogd.

Als het parket 9 magistraten blijft tellen zoals thans — wat wenselijk is —, dan behoren de twee kaders in evenwicht te worden gebracht door het aantal rechters tot 13 te verhogen.

Deze veranderingen moeten er redelijkerwijs toe leiden dat er een tweede plaats van ondervoorzitter wordt ingesteld en een tweede eerste-substituut wordt aangewezen.

De voorgestelde maatregelen moeten dringend worden genomen, indien men een gerechtelijke achterstand wil voorkomen, vooral op strafrechtelijk gebied.

✱

Voorstel van wet tot verhoging van het aantal magistraten bij de rechtbank van eerste aanleg te Doornik.

ENIG ARTIKEL.

Tabel III — Rechtbanken van eerste aanleg — gevoegd bij de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting wordt, wat de rechtbank van Doornik betreft, gewijzigd als volgt :

Voorzitter : 1;
Ondervoorzitters : 2;
Rechters : 10;
Plaatsvervangende rechters : 4;
Procureur des Konings : 1;
Eerste-substituut-procureurs des Konings : 2;
Substituut-procureurs des Konings : 6.